

Orvosi Képközpont
Klinika

MR BIZTONSÁG

**Dr. Kalina Ildikó Ph.D.
Dr. Varga Edit**

MR – Részlegvezetők

**Kóbor István
Petovsky Lilla**

**MR – Részlegvezető
asszisztensek**

kobor.istvan@semmelweis.hu

30-016-4676

Radiológia Klinika 1.5 T MR Üllői út 78. (RAMR/ KEMR) / 20-666-21-47

Neuroradiológiai Tanszék 3 T MR Balassa u. 6. (STMRVIZS/ KE3TMR/) / 1-459-15-00 / 51355

Orvosi Képzőközpont
Klinika

A MÁGNES MINDIG MŰKÖDIK – VESZÉLYFORRÁSOK

Veszélyforrások:

- I. **Mindig jelenlévő mágneses mező (B₀), SE OKK - 1.5 és 3 Tesla MR**
- II. **Időben változó mágneses mező grádiensek (Db/dt)**
- III. **Rádiófrekvenciás (RF) mágneses mezők (B₁)**

Orvosi Képkalkotó
Klinika

A MÁGNES MINDIG MŰKÖDIK – VESZÉLYFORRÁSOK

„Veszélyes” fémek:

Vas, Cobalt, Nikkel
ötvözetek: 400-as sorozatú
rozsdamentes acél

?

„Biztonságos” fémek:

réz, ezüst, arany, alumínium, titán,
platina, nitinol, 300-as sorozatú
rozsdamentes acél,
Elgiloy, 316L rozsdamentes acél,
fogászati amalgám, Molibdén

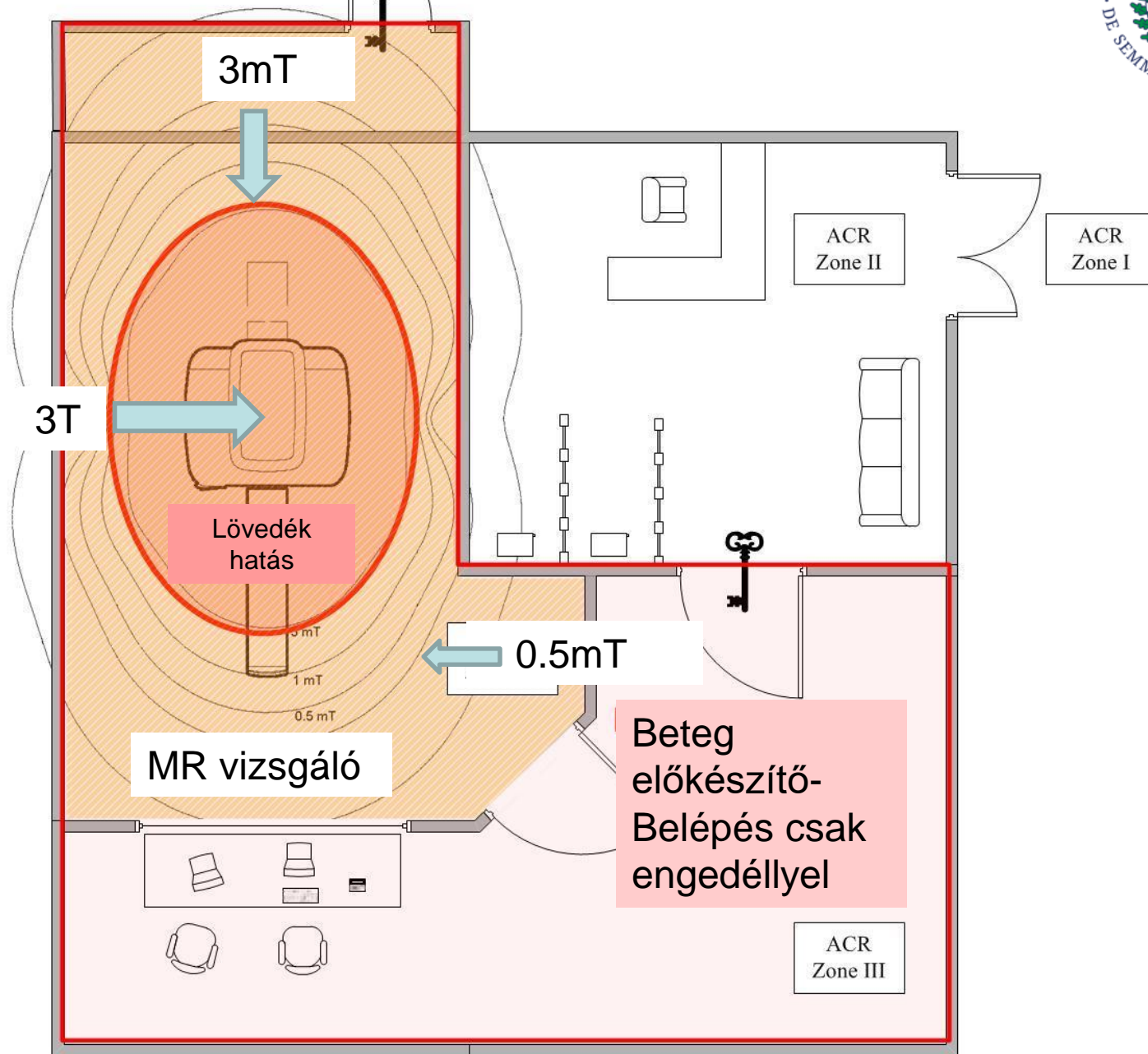
Orvosifém \neq Biztonságos

Orvosi Képzőközpont
Klinika

MR LABOROK KIALAKÍTÁSA

Orvosi Képzőközpont
Klinika

OKK MR LABORJAINAK KIALAKÍTÁSA

Neuradiológiai Tanszék, 3T MR
Pszichiátriai Klinika, Balassa
utca 6. fsz.

Radiológiai Klinika, 1.5T MR
Üllői út 78. KBE épület I. em.

Orvosi Képzőközpont
Klinika

MR BIZTONSÁG JELZÉSEI

Minden olyan tárgy, eszköz, aminek jelenléte az MR – vizsgálóban semmilyen kockázatot nem jelent

- Elektromosan nem vezető
- Fémeket nem tartalmaz
- Nem vonzza a mágnes

Minden olyan tárgy, eszköz, aminek jelenléte az MR – vizsgálóban csak a szigorúan meghatározott feltételek betartása esetén biztonságos

- A mágneses mezőkre vonatkozik
- Eszközök megfelelő beállítása esetén biztonságos

Minden olyan tárgy, eszköz, aminek bevitele az MR – vizsgálóba kivédhetetlen kockázatot jelent a betegeknek, személyzetnek és az eszközöknek

MR

MR Safe

MR Conditional

MR Unsafe

Orvosi Képkalkotó
Klinika

MR BIZTONSÁG JELZÉSEI

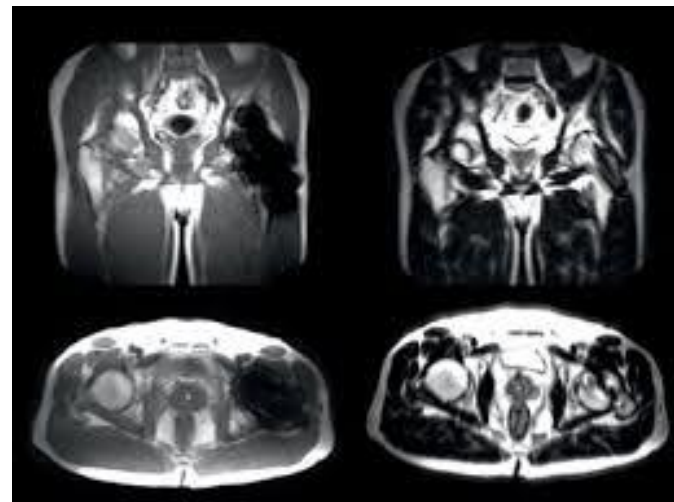
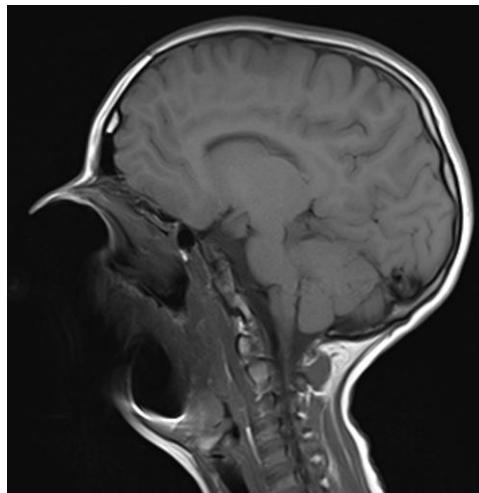
Mindig konzultálni kell az MR személyzettel a vizsgálat megkezdése előtt:

- Az eszközök, implantátumok megfelelő előzetes beállításáról és visszaállításáról
- A tárgyak és eszközök elhelyezhetőségéről a vizsgálóhelységben

Jelenlétük műtermékeket okozhat a képeken

MR Conditional

Orvosi Képközpont
Klinika

MR BIZTONSÁG JELZÉSEI

MR jelzés nélküli eszközök, tárgyak MR – Unsafe kategóriába sorolandók

- Az MR balesetek többsége súlyos sérüléssel vagy halállal végződik
- Mindig jelentős anyagi kárral jár:

50.000.000 – 800.000.000 Ft

MR Unsafe

Orvosi Képpalkotó
Klinika

VESZÉLYFORRÁSOK

I. Mindig jelenlévő mágneses mező (statikus mágneses tér, B0)

- Biológiai hatás
 - Mozgás indukálta szenzoros tünetek (vertigo, hányinger)
- ***Tárgyak megállíthatatlan megindulása és becsapódása (lövedékhatás)***
 - minden szkennernél más a mágneses tér kiterjedése és növekedésének meredeksége (Spatial field gradient dB/dz)
 - Tárgyak az isocenter (cső közepének) irányába repülnek
 - Torque – hatás: tárgyak ráfordulnak a mágneses vonalakra
 - Interakció implantátumokkal, elektronikus eszközökkel (lövedékhatás, Torque - hatás, elektronika meghibásodása stb.

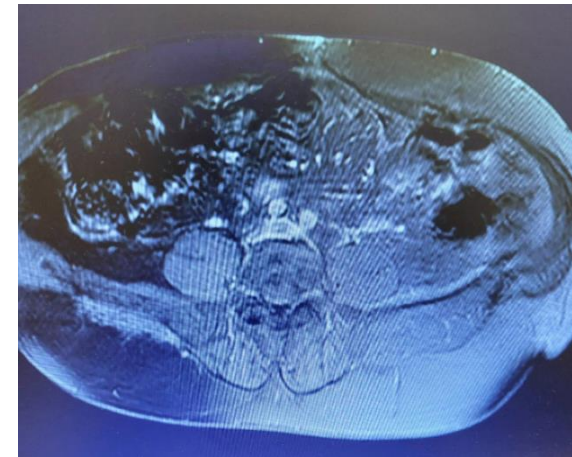
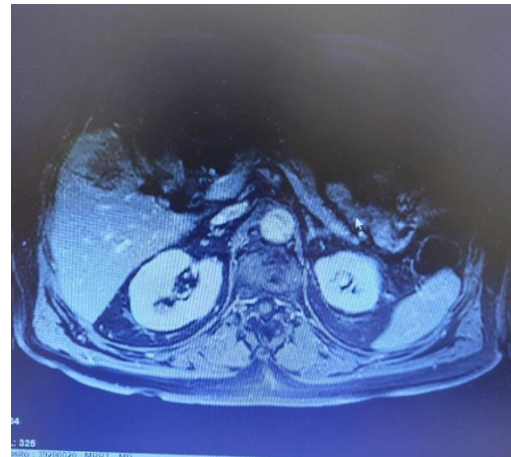
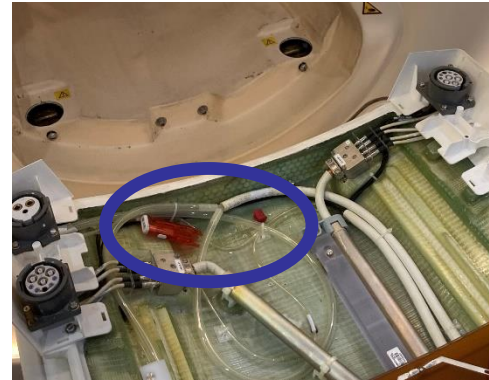

Orvosi Képkalkotó
Klinika

FERROMÁGNESES LÖVEDÉKEK AZ MR-BEN I.

- Érmék (pl.: 100Ft -os)
- Kulcsok
- Hajcsatok
- Kulcsok
- Tollak
- **Öngyújtók,**
- Szemüvegek
- Telefonok
- Ékszerek
- Szíjak, ha leveszik

Orvosi Képzőközpont
Klinika

FERROMÁGNESES LÖVEDÉKEK AZ MR-BEN II.

- Életmentő eszközök
- **Oxigénpalackok**
- Sztetoszkóp
- Laringoszkóp
- Betegmonitorok
- Lélegeztetőgépek
- IV pumpák
- Érfogók
- Töltőkábelek
- Szikék, ollók

Orvosi Képképző
Klinika

FERROMÁGNESES LÖVEDÉKEK AZ MR-BEN III.

- **Betegágyak**
- Betegszállító kocsik
- Mankók
- Járókeretek
- Rollátor
- **Irodai székek**
- Párnák, matracok
- Katéter csatlakozók
- **Takarítóeszközök**
- Irodai eszközök

**Mágnesezhető fémek
lövedékként viselkednek!**

**A lövedéket nem tudod
megállítani!**

Orvosi Képzőközpont
Klinika

VESZÉLYFORRÁSOK

II. Időben változó mágneses mező grádiensek (Db/dt)

Csak a vizsgálat közben van jelen (!Statikus mágneses mező mindig jelen van!)

- Biológiai hatás
 - Perifériás ideg- és izomstimuláció
 - **zaj – akár 120 dB(A)**, 80 dB(A) felett zajvédő viselése kötelező

- **Interferencia implantátumokkal**
 - **Melegedés, vibráció**

Orvosi Képpalkotó
Klinika

VESZÉLYFORRÁSOK

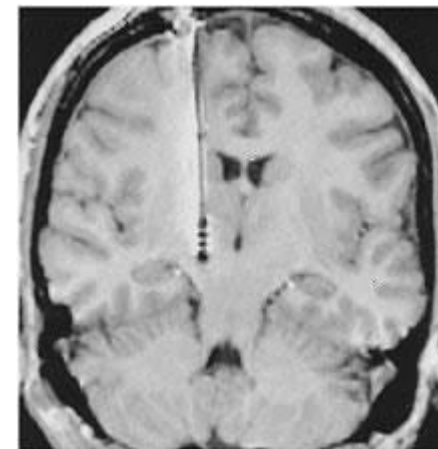

Meghibásodhatnak, elállítódhatnak

- Cochlearis implantátumok
- Pacemakerek
- Mélyagyi implantátumok
- Betegszenzorok
- Shunt-ök

**Minden implantátum egyedi
MR kompatibilitási
tulajdonságokkal
rendelkezik!**

Orvosi Képképző
Klinika

VESZÉLYFORRÁSOK

III. Rádiófrekvenciás (RF) mágneses mezők (B1)

Csak a vizsgálat közben van jelen (!Statikus mágneses mező mindig jelen van!)

- Biológiai hatás (SAR)
 - Szöveti melegedés és annak fiziológiai következményei
 - Áram indukálta és kontakt égési sérülések
 - Interferencia implantátumokkal

**Égési sérülés a leggyakrabban
jelentett MR sérülés!
A beteg közvetlenül nem
érintkezhet kábelekkel, fémmel!**

**Mindig szigetelni kell a beteg
összeérő végtagjait!
Figyelj az elektromos kábelek
elhelyezésére! Nem
hurkolódhatnak.**

Orvosi Képzőközpont
Klinika

VESZÉLYFORRÁSOK

Égési sérüléseket okozhatnak:

- Kábelek hurok formában
- **Kábel kontakt bőrrel**
- Gyógyszeres tapaszok
- **EKG tapasz**
- Fémforgács szövetben
- Fogszabályzók, tágítók
- Ékszerek
- Fém szilánk a szemben
- **Tetoválás**

Orvosi Képpalkotó
Klinika

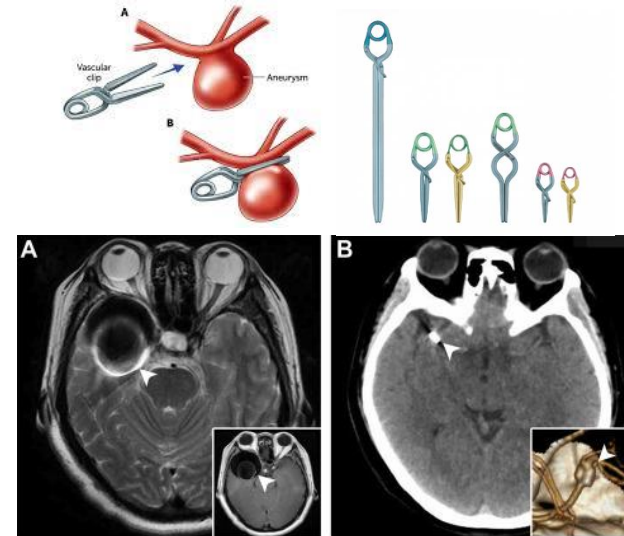
IMPLANTÁTUMOK

*Az implantátumok többsége **MR Conditional**, de a legtöbb implantátumból létezik **MR Unsafe** és **MR Safe** modell is!*

A betegek kb. 25 % -kát érintett

Implantátumokat érő hatások:

- Elmozdulás: pl.: szövet expander
- **Csavarodás: pl.: aneurizma klip**
- Melegedés: pl.: csípőprotézis
- Mágneseződés: pl.: Pacemaker, cochleáris implantátum
- Microelektronika meghibásodása
- Átállítódás: pl.: programozható VP shunt

Orvosi Képkalkotó
Klinika

IMPLANTÁTUMOK

Szkenner beállítási paraméterek a vizsgálat megkezdése előtt:

MR Conditional – Non-clinical testing has demonstrated that Medtronic DBS Systems have been found to be MR Conditional. If this patient is implanted with a Medtronic DBS System, MRI examinations of the head only or the entire body may be safely performed depending on the DBS system components implanted.

Medtronic DBS Systems that are eligible for MRI scans of the entire body (ie, full-body eligible) must be scanned under the following conditions:

- 1.5-tesla (T) horizontal closed bore
- Maximum spatial gradient of 19 T/m (1900 gauss/cm)
- RF transmit/receive body coil (built-in) or RF transmit/receive head coil
- Maximum RF power of 2.0 μ T B1+rms (B1+ root mean squared)
- If B1+rms is not available, a maximum RF power of 0.1 W/kg (0.05 W/lb) whole body and head SAR (specific absorption rate). Using a SAR setting may result in a more restrictive MRI scan.
- Gradient slew rate limited to 200 T/m/s

MR Conditional

Kizárólag a gyártói utasítások mérvadóak: gyártó, típus, modell!

Tájékozódásra alkalmas adatbázisok: [MRISafety.com](https://www.MRISafety.com) / [MagResource.com](https://www.MagResource.com)

Orvosi Képközpont
Klinika

IMPLANTÁTUMOK: PÉLDÁK

Passzív implantátumok:

- ízületi protézis
- Fogászati implantátumok
- Műbillentyű
- aneurizma klip
- koronária stent
- dobhártya tubus (grommet)
- szem implantátum

MR Safe

Aktív implantátumok:

- pacemaker
- defibrillátor (ICD)
- neurostimulátor
- cochlearis implantátumok
- programozható hydrocephalus shunt
- gyógyszerpumpák

MR Conditional

?

MR Unsafe

Orvosi Képzőközpont
Klinika

ÁLTALÁBAN MR UNSAFE IMPLANTÁTUMOK

MR Unsafe

- Inzulin pumpák
- Gyógyszer pumpák (elvéve **Conditional**)
- Művégtagok
- Hallókészülékek
- ~20 évvel ezelőtt implantált aneurysma klippek
- Ideiglenes transzvéna pacemaker
- Szövet expanderek
- Gastric pacemaker

Idegentestek = **Unsafe**

- Gyanú esetén kötelező a kizárásuk: röntgennel vagy low dose CT-vel lehetséges

Orvosi Képzőközpont
Klinika

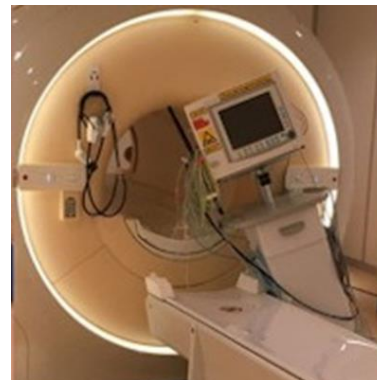

MR KOMPATIBILIS ESZKÖZÖK

A műszerek: *MR Conditional* vagy *MR Unsafe* kategória

Gyártói utasítások mérvadóak

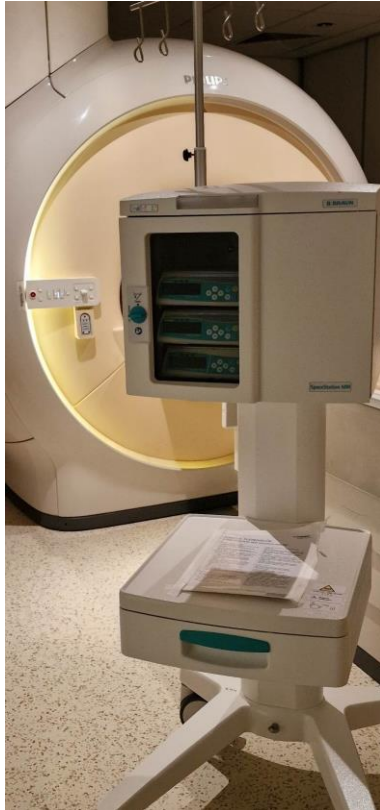
- Eszköz elhelyezése az MR vizsgálóban
- A mágneses mező nagysága, ahol biztonságos az üzemeltetésük
 - Pl.: MR- kompatibilis respirátor a szkennertől 1.5 m –re biztonságosan, **30 cm – es távolságban ferromágneses lövedékként viselkedhet**
- MR – kompatibilis műszerek:
 - Betegmonitorok
 - Perfuzorok
 - Respirátorok
 - Injektorok
 - Kutatási eszközök

Orvosi Képzőközpont
Klinika

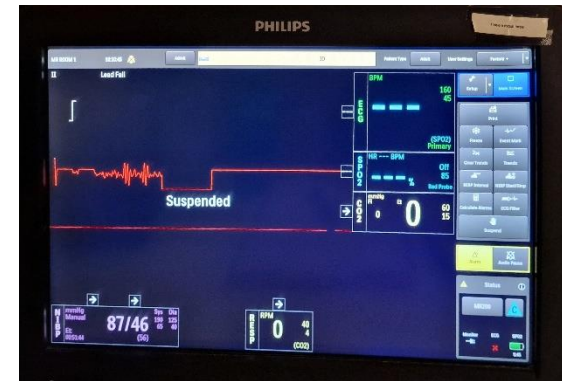
OKK MR KOMPATIBILIS ESZKÖZEI

Perfúzor és
infúziós pumpák

Kontrasztanyag
injektor

Betegmonitor

Orvosi Képző
Klinika

ALTATÁS AZ MR VIZSGÁLÓBAN - BALESETMEGELŐZÉS

- Előzetes egyeztetés (vizsgálatkérés előtt: személyi / tárgyi feltételek)
- Beteg és a vizsgálatban résztvevők szűrése, ellenőrzése
 - A jelenlévő kollégák számát minimumon kell tartani
- Helyismeret
 - oxigén, szívó kiállások helye, rendelkezésre álló és hiányzó betegmonitorozó berendezések

Orvosi Képzőközpont
Klinika

ALTATÁS AZ MR VIZSGÁLÓBAN - BALESETMEGELŐZÉS

- Megfelelően előkészített betegek
 - A beteg mozdulatlan, anamnézise, implantátum típusa ismert
 - Elegendő számú IV. toldás, megfelelő hosszúságú légzőkör
 - Minden **MR Unsafe** eszköz, tárgy eltávolítva
- Kizárólag **MR-conditional** vagy **MR Safe** jelzéssel ellátott eszközök vihetők be

- ***Folyamatos konzultáció szükséges a csapatok között***

Orvosi Képzőközpont
Klinika

MR UNSAFE VAGY MR CONDITIONAL ESZKÖZÖK???

Mindig ellenőrizd a gyártói utasításokat!

- Pulseoxy méterek
- EKG tapaszok
- **Endotrachealis csövek**
- Swan-Ganz thermodilution katéterek
- Arterial line transducerek
- Foley katéterek hőmérséklet szenzorokkal
- Gyógyszertapaszok
- Fémszorítók, zárók csövekre

MR Safe

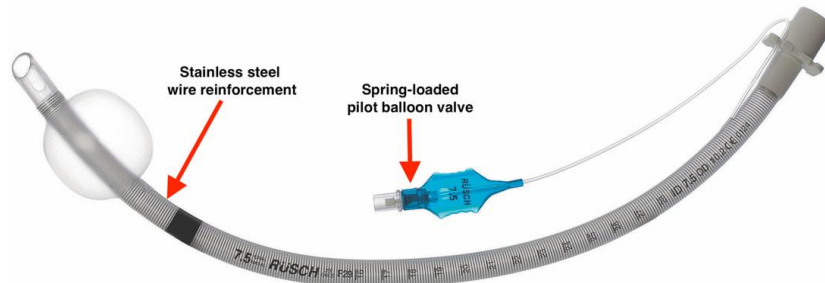

MR Conditional

?

MR Unsafe

Orvosi Képzőközpont
Klinika

EGÉSZSÉGÜGYI VÉSZHELYZET AZ MR VIZSGÁLÓBAN

- Készenléti tálca / táska - **MR Unsafe!**
- A beteg evakuálása:
 - Az elsősegélynyújtást vagy újraélesztést az MR-vizsgálóhelységben a radiográfusok kezdik meg, majd azonnal kiviszik a beteget a vizsgálóból
- Az újraélesztő csapat a vizsgálóhelységen kívül várja meg a beteg átadást
 - El kell kerülni, hogy az újraélesztő csapat bármit bevigyen a vizsgálóba
- ***TILOS bevinni bármilyen eszközt:***
 - ***Betegágy, oxigénpalack, defibrillátor, laringoszkóp, vérnyomásmérő, monitorozó eszközök stb.***

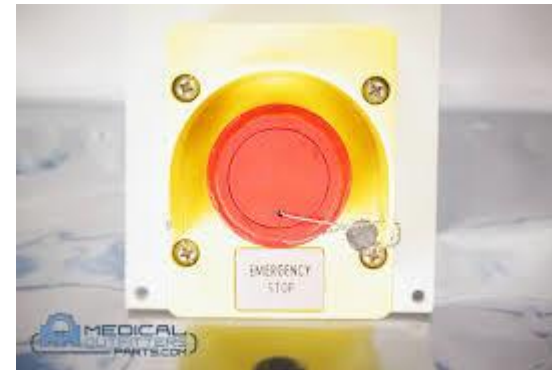
Orvosi Képzőközpont
Klinika

VÉSZHELYZETI KAPCSOLÓ

A statikus mágneses tér azonnali megszüntetése: Quench

- ~80.000.000 millió Ft / két hét leállítás
- Fagyási sérülések
- Asphixia
- Hypothermia

Quench esetén a vizsgálóhelyiséget azonnal el kell hagyni!

A sérültet a vizsgálóhelyiségen kívül kell ellátni!

Orvosi Képképző
Klinika

MINDIG KONZULTÁLJ A RADIOGRÁFUSOKKAL!

**Mágnesezhető fémek
lövedékként viselkednek!**

**A lövedéket nem tudod
megállítani!**

**Betegszállítókoszt, ülőkocsit,
járástámogató eszközöket,
oxigénpalackot TILOS bevinni
az MR vizsgálóba!**

**Csak MR Safe és MR
Conditional jelzéssel ellátott
tárgyakat, eszközöket vihetsz
be!**

**MR kompatibilis
betegmonitorokat,
lélegeztetőgépet, perfuzort csak
a szkennertől meghatározott
távolságra helyezheted el!**

Orvosi Képkalkotó
Klinika

Vizsgálat előtt **MINDIG** konzultáljunk!

Az MR – készülék **MINDIG „BE VAN KAPCSOLVA”**

Az MR – készülék **MINDIG „MAXIMÁLIS TÉRERŐVEL ÜZEMEL”**

Mindenki aki belép és minden tárgy, amit beviszünk az MR-
vizsgálóba **MINDIG mágneses mezőnek van kitéve**

Orvosi Képzőközpont
Klinika

Köszönjük a figyelmet!